

בר מצווה

לטייר בנסיבות מיידיים

איתא בגמרא בחולין דף קה עמוד א' אמר שמואל אנה להא מילתא חלא בר חמרא לגביו אבא כלומר אומר שמואל ישנו עניין מסוים שבו אבא של' במדרגה גבוהה יותר ממי שענין שחשיבותו לגביו כחומרץ בן יין ומהו אותו עניין ממשיך שמואל ואומר דאילו אבא הוא סייר נכסיה תרי זמני ביום ואנה לא סיRNA אלא חדא זימנא כלומר אבוי היה יוצא לטייר בנסיבות ולבדקם פעמיים ביום אחר אבוי אומר שמואל קטן ממנה בדרגתתי ואני בודק את מצב נכסיו אלא פעם אחת ביום. עד כאן דברי שמואל.

וכאן בשאלת השאלה האם להתענינות עקבית במצב הנכסים קורא שמואל גידלות וכי מי שיבדק יטיר בנסיבות כמה וכמה פעמים ביום ויחשב לגודל יותר משמויאל ואבוי?

מעשה נספּ מובה בגמרא באותו עניין, אבוי שמע את דברי שמואל על כךשמי שבודק את נכסיו כל יום יזכה במטבע ולכן יצא אל שדהו يوم פעם אחת מצא את אריסתו מריריה אל מחוץ לשדה חבילות של עצים כשראה הא里斯 שאבוי תפסו החיל מצטדק ואומר זהו משלוחה המיועד עבורו השיבו אבוי כבר קדמור רבנן שאמרו המשיר בנסיבות ימצא מטבח והנה מצאתי את מטבחו שכמעט בגבבו מבני.

מעשה זה כקודמו אומר דרשני וכי יעלה על הדעת ששמויאל האמורא הקדוש יתנו עצה להצלחה בעסקים והאמוראים יישמו אותה בדבוקות. ותבאו הגמרא ותספר זאת בהתפעלות?

לבירור הדברים נביא את פירושו של החפץ חיים בסוגיא זו:

כאשר שמואל המליך לטייר בנסיבות פעם ביום, לא הייתה בכוונתו לדבר על הנכסים הגASHIMIN כדוגמת שדות וקרונות אלא כל כוונת שמואל הייתה לנכסיו האמיתיים של האדם הלא הם הנכסים הרוחניים.

וכך אמר: אדם העושה חשבון נפש פעם ביום, מובטח לו שיצא נשכר מכך, שכן ים יבוא והוא ימצא מטבח, דהיינו דבר מה הדורש תיקון שיביא לו רוח רוחני.
והוסיף שמואל ואמר, אני לגבוי אבא משול לחומץ לפני יין, ומדוע?

כי אבא היה עורך חשבון נפש פעמיים ביום, ואילו אני אין ביכולתי לעשות זאת אלא פעם ביום בלבד. כיון שהשמע אבוי כך החל לבדוק את מצבו הרוחני דבר יום ביום, עד שפגש באריסתו באמצעותה של גנבה. וממי הוא אותו אריס? הלא הוא יצר הרע שמוסיפה חבילות מחוץ לשדה, ומנסה לגנוב את אדונו כדי להחטיאו.

שאלו אבוי: "אללה למ"י? ענה לו היצור: "זה מייעוד עבורך, בדיק סימתי להוכיח את המשלוח אל ביתך".

זו אחת מישיות היצור להוכיח בעבורינו משלוחים כדי להחטיא אותנו. השיב לו אבוי: "כבר קדמור רבנן, לא תוכל לרמותני! כבר למדתי בבית המדרש על שיטותין הנלוות".

הלוך הוא: שצעריך האדם לעשות חשבון נפש מיידיים ואף יותר מכך, וככל שירבה בדבר זה יוכל להנצלן מן היצור האורב לאדם בכל רגע וזיהי בעצם הגדלות שדבר עליה שמואל.

ולכן כאשר נBUR מגיע לגיל המצאות הדבר הראשון שצעריך הוא, קבלת עול מלכות שמיים והוא נעשית ע"י הנחת התפילהין. מכיוון שגם הבר מצווה בא היצור הטוב אל תוך ליבו של האדם ואז מתחילת מלחמה גדוללה. יצר הטוב מגלה לאדם את האמת שהתורה מצוות ומעשים טובים הם המפתח להצלחה בעולם הזה ולזכות לחיי העולם הבא. ומайдך יצר הרע תפקידו לבלב את האדם בעדרת כל מיני תענוגי עולם הזה

בר מצווה

ולהסich דעתו מתורה ומצוות.

ולכן מובן אומר החת"ס, מה הטעם לסדר הנחת תפילין, שבתחילתה מניחין של יד ולאחר מכן של ראש?

משל לבני מדינה שרצו להמליך עליהם מלך אמר להם בתחילת אסקרו באזיקים את אותו המערער על המלכות ואח"כ תמליכוני עליהם.

כן הוא לגבי הנחת התפילין הרשעים ברשותם, ההולכים בשירותם לבם להרע, והצדיקים לבם ברשותם שכלם וברשות נשמתם, על כן טרם שינוי תפילין עטרה על המה להקדישו, צריך תחילת להניה תפילין של יד לאסור באזיקים את המערער על המלוכה, היינו הלב שם שוכן לו יציר הרע. צריך להניה תפילין נגד ליבו שייהי קשור ואסור בדיקי קדושה ורק אח"כ גומר המצווה ומניח של ראש על המה.

ברם, זהה אמונה הכנסה הראשונית של הנער לקבלת על מלכות שמיים והוא בבחינת 'טבילת אש', אולם כדי לשמר זאת ולהתמיד בכך ולעמו כנגד תחבולותיו של יציר מידי יום, יש להשתמש בעצמו של שמואל כדי שיוכל הנער לעבוד את בוראו בגין מפריע.